

УДК 72.012

ДАХИ З ОЧЕРЕТУ: ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ТА ПРАКТИЧНІСТЬ

Автор – Лебідь А. І.¹, студ. гр. АРХ-20-4п
Науковий керівник – Харченко К. С.², канд. техн. наук, доц. каф. ДРАС
¹andreilebed21@gmail.com, ²katerinaharchenko75@gmail.com
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Актуальність обраної теми. У зв'язку зі зростаючим інтересом до екологічних матеріалів, все більше людей шукають альтернативні способи будівництва, які не тільки зменшують вплив на навколишнє середовище, але й забезпечують енергоефективність та економію коштів. У світі і в Україні дахи з очерету (стріха) стають дедалі популярнішими! «Усе нове – це давно забуте старе». Дахи з очерету (стріха) – це один з таких засобів, який може бути варіантом для тих, хто хоче побудувати міцний, теплий, простий у монтажі і просто ідеально екологічний та енергоефективний будинок.

Мета дослідження. Переваги та недоліки будівництва дахів з очерету, матеріали, які використовуються, технології будівництва, практичні переваги та екологічні переваги цього типу даху.

Дахи з очерету мають декілька переваг. Вони є екологічними, тому що очерет зібраний з природних водойм без шкоди для довкілля. Очерет – це також енергоефективний матеріал, який добре зберігає тепло в будинку, що допомагає знизити витрати на опалення. Крім того, дахи з очерету є дешевшими в порівнянні з іншими видами покрівель. Естетичний вигляд: стріха має привабливий та натуральний вигляд, що може додати до загального дизайну будинку. Ці дахи можуть мати різні форми та конфігурації, включаючи повністю плоскі, одно- та двосхилі, конусоподібні та навіть купольні дахи.

Однак, дахи з очерету мають певні недоліки. Вони можуть бути важкими, що вимагає підсилення конструкції будинку, щоб підтримувати вагу покрівлі. Крім того, очерет є горючим матеріалом, тому якщо будинок не має правильної системи протипожежного захисту та різні протипожежні заходи, покрівля може бути джерелом пожежі. Дах з очерету також вимагає регулярного обслуговування, оскільки очерет може розсіпатися з часом.

Основними матеріалами для будівництва дахів з очерету є наступні матеріали. Очерет. Це основний матеріал, який використовується для будівництва дахів з очерету. Очерет – це рослина, що зростає в болотистих районах, яка має високу міцність і довговічність. Дерев'яні балки, які використовуються для створення каркасу для даху з очерету. Дріт використовується для закріплення очерету до каркасу даху. Фанера

використовується для закриття каркасу даху перед укладанням очерету. Руберойд або гідроізоляційна плівка. Ці матеріали використовуються для забезпечення захисту даху від вологи та попередження руйнування каркасу. Кріплення та гвинти використовуються для закріплення дерев'яних балок, фанери та гідроізоляційної плівки на каркасі даху.

Технології укладання очерету на кроквяну систему. Існує декілька поширених способів укладання підготовленого очерету на кроквяну систему. У спеціалізованій літературі їх описано чотири типи, такі як «під щітку», «парками», «в натруску» і панелями (матами) (рис. 1).

«Під щітку» – цей спосіб можна назвати самим популярним, так як він до цих пір найчастіше використовується для покриття покрівлі. Він відрізняється тим, що очеретяні снопи укладаються на скати даху рядами коренем вниз, а потім підрубуються, «розчісується» і ущільнюються спеціальним інструментом – гребінкою (щіткою) і лопаткою. При дотриманні технології укладання і вирівнювання, покрівля, покрита очеретом «під щітку», виглядає монолітно і нагадує оксамитове покриття.

«Парками». Використовуючи цей спосіб монтажу, слід укласти коренем вниз тільки перший ряд очерету, що проходить уздовж карниза, а решта тюки монтуються корінням вгору.

«У натруску» – цей варіант простіше двох попередніх, але виглядає покриття, виконане таким чином, не зовсім естетично, тому його не можна назвати популярним. Технологія досить проста, очерет накидається на скати даху хаотично, а для того щоб покрівельний матеріал не знесло вітром, його фіксують зверху жердинами, брусом, рейками і т. п.

Панелі або мати виготовляються з попередньо просушених і обрізаних снопів. У цьому випадку тюки можуть мати різний діаметр, залежно від того, якої товщини планується зробити панель. Для цього тюки прошиваються між собою дротом.

Для різних будівель використовуються мати різної товщини. Наприклад, для створення повноцінних покрівель житлових будинків виготовляють очеретяні щити товщиною 300÷350 мм.

1 – «під щітку», 2 – «парками», 3 – «в натруску»

Рис. 1. Відмінності очеретяний дахів по основі (обрешітки кроквяної системи)

Принцип пристрою очеретяною даху відкритого типу. У відкритій конструкції очеретяної покрівлі укладання снопів проводиться безпосередньо на бруски або бруски обрешітки кроквяної системи даху. Процес монтажу – досить складний, тому вимагає певної вправності, яку мають професійні покрівельники, що працюють з цим матеріалом постійно.

Очеретяний дах закритої конструкції так називається тому, що настиляється по суцільній обрешітці. Закритий варіант очеретяною даху вимагає більше різних матеріалів для облаштування, але укласти очеретяні снопи стане набагато простіше, так як вони монтується на суцільну основу. Як суцільного решетування на крокви і горизонтальні поперечини настиляється фанера товщиною в 10÷12 мм. Потім фанера покривається пароізоляційним матеріалом, зверху якого горизонтально фіксується кріпильна і притяжна дрот на такій же відстані один від одного, як і у відкритій конструкції. Дрот прикручується до основи саморізами.

Висновки. Очеретяна покрівля, має ряд переваг. Серед них: висока естетична привабливість; натуральність і екологічність покриття; здатність зберігати стійку температуру в приміщеннях будинку; відсутність необхідності монтувати систему вентиляції на горищі; пристрій покрівлі з очерету з товщиною покрівельного покриття 30 сантиметрів повністю відповідає існуючим на сьогоднішній день стандартам теплоізоляції.

Сучасна покрівля з очерету, за умови, що вона змонтована правильно, прекрасно протистоїть різних атмосферних явищ (сильних поривів вітру, опадів), а також можливим атакам з боку пернатих. Термін служби правильно зібраної покрівлі, виготовленої з очерету, становить десятки років. Застосування сучасних технологій дозволило усунути найголовніший недолік даного виду покрівельного покриття - високу пожежну небезпеку.

Сьогодні використовуються спеціальні антипіренновими просочення, що запобігають загоряння, крім того, використовується особлива технологія укладання, завдяки якій пучки лежать дуже щільно.

Список використаних джерел

1. Михайло Матійчук. Традиційні техніки покриття дахів на Бойківщині. *Вісник Львівського університету. Серія історична.* Львів, 2012. Вип. 47. С. 373–392.
2. Безух Ю. В. Затишок для тіла і душі. *Мелітопольський краєзнавчий журнал.* 2018. № 11. С. 43–45.
3. [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/fapyr>
4. [Електронний ресурс]. URL: <http://ekobil.com.ua/dah-z-ocheretu-svoyimi-rukami/>
5. [Електронний ресурс]. URL: <https://cutt.ly/p8rReZH>
6. [Електронний ресурс]. URL: <https://cutt.ly/88rRsS4>